

KA 6.b Julkinen talous. Loppukuulustelu 2.4.2003.

1. Mitkä syyt voivat estää markkinamekanismia saavuttamasta Paretotehokasta tulosta? Tarkastele **yhtä syistä** erityisen perusteellisesti.

2. Vertaa graafisesti kolme veron:

- a) könttäsommaveron,
- b) suhteellisen (proportionaalisen) tuloveron,
- c) progressiivisen tuloveron (progressio toteutuu, kun suhteellista veroastetta käytetään yhdessä könttämääräisen verovähennyksen kanssa),

vaikutusta veron määrään, kun kaikilla veropolitiikkavaihtoehtoilla on sama hyötyvaikutus, eli tulonsaaja on samalla indifferenssikäyrällä.

Ohje: Piirrä kuviossa pystyakselille tulot ja vaaka-akselille vapaa-aika – vapaa-aikaa ei veroteta.

3. Hyvinvointitappio: mikä se on ja miten sitä mitataan? Riippuuko hyvinvointitappio kysynnän hintajoustosta?

4. i) Mineraalin tarjonta on kiinteä $q^S = 4$ ja sen kysyntä on muotoa $q^D = 10 - 2p$ (p on hinta euroissa per tonni). Hallitus asettaa kuluttajalle veron 2 euroa per tonni.

- a) Paljonko kuluttaja maksaa mineraalista ennen veron asettamista ja veron asettamisen jälkeen?
- b) Paljonko tuottaja saa?
- c) Paljonko verotuloja kerätään?

4. ii) Kustannus-hyöty-analyysi. Projekti maksaa 100,000 E ja tuottaa 30,000 E viiden vuoden ajan. Viidennen vuoden lopussa muodostuu vielä 20,000 E kustannukset. Pitäisikö projekti toteuttaa, jos diskonttauskorko on a) 0%, b) 10% ja c) 15%? D) Kuinka paljon on sisäinen korkoaste?

Jatketaan tutkimusta: Jos hallituksella on edellä olevan projektin vaihtoehtona valita suurempi projekti, joka maksaa 100,000 E enemmän kuin pienempi projekti ja tuottaa 25,000 E enemmän vuodessa ja loppukustannukset ovat 20,000 E suuremmat. Kumpi projekti voitaisiin valita samoilla diskonttokoroilla 0%, 10% ja 15%?